

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 95/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Drahoslavom Potočkom, Čajakova 5, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky prípisom Okresného úradu Spišská Nová Ves sp. zn. OU-SN-2014/011299 z 15. októbra 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. Drahoslavom Potočkom, Čajakova 5, Košice,

ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) prípisom Okresného úradu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný úrad“) sp. zn. OU-SN-2014/011299 z 15. októbra 2014, ktorý obsahuje oznámenie o výsledku prešetrenia sťažnosti (ďalej len „napadnutý prípis“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka má v správnom (priestupkovom) konaní vedenom okresným úradom pod sp. zn. OU-SN-OVVS-2014/006091 postavenie oznamovateľky, pričom 30. júla 2014 bola v tomto konaní vypočutá ako svedkyňa. Výsluchu sa zúčastnil aj právny zástupca sťažovateľky, ktorý vlastnou rukou do zápisnice vpísal, že namieta „*predpojatost' vyšetrujúceho zamestnanca správneho orgánu [REDAKOVANÉ]*“, a následne zápisnicu podpísal.

Dňa 8. augusta 2014 bola okresnému úradu doručená „*námietka predpojatosti zamestnanca správneho orgánu [REDAKOVANÉ] pre jeho pomer k účastníkovi konania a pre pomer k jeho právnomu zástupcovi a žiadosť o jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vecí § 9, § 10 SP*“.

Okresný úrad sťažovateľke 12. augusta 2014 písomne oznámil: „*správny orgán neakceptuje Vašu námietku predpojatosti, pretože ju nepodala oprávnená osoba, ktorou je v zmysle § 10 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov iba účastník konania, ktorým Vaša klientka nie je.*

Účastníkov priestupkového konania taxatívne vymenúva § 72 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Pani Oravcová je iba oznamovateľka, teda nie je účastníčkou konania. Poškodenou by bola podľa § 72 písm. b/ cit zákona o priestupkoch iba v prípade, ak by išlo o prejednávanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom, o čom sa v tejto veci nekoná.“

Sťažovateľka podala 28. augusta 2014 prostredníctvom svojho právneho zástupcu okresnému úradu „*Sťažnosť proti odpovedi - vybaveniu námietky predpojatosti zamestnanca*

správneho orgánu [REDACTED] zo dňa 8. 8. 2014 v zmysle § 3 ods. 1, § 9 zák. 9/2010 Z. z.“.

Prednosta okresného úradu v napadnutom prípise, oznamujúc sťažovateľke výsledok prešetrenia sťažnosti, okrem iného uviedol: „Prešetrením sťažnosti som zistil, že [REDACTED] pri riešení námietky predpojatosti postupovala v súlade so zákonom. Vaša klientka [REDACTED], [REDACTED] nemala pri prejednávaní priestupku hrubého správania a vyhrážania sa ujmou na zdraví podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov postavenie účastníčky konania, spáchaný priestupok voči jej osobe iba oznámila, preto nebolo potrebné rozhodovať o námietke predpojatosti rozhodnutím, ale listom, pretože zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v § 10 priznáva právo podať námietku predpojatosti iba účastníkovi konania. Kto je v konaní o priestupku účastníkom konania je taxatívne uvedené v § 72 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a je ním obvinený z priestupku, poškodený, ak ide o prejednávanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom, vlastník veci, ktorá môže byť zhabaná alebo bola zhabaná a navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku podľa § 68 cit. zákona. Vašu klientku nie je možné zahrnúť ani pod jednu z uvedených možností. Pretože účastníkov konania rieši osobitný predpis, neaplikuje sa zákon o správnom konaní ako predpis všeobecný, na ktorý sa tiež odvolávate.

Na základe uvedených skutočností považujem Vašu sťažnosť za neopodstatnenú.“

Sťažovateľka považuje „odpoveď Okresného úradu Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej vnútornej správy, ako rozhodnutie sp. zn. OU-SN-OVVS-2014/009834, zo dňa 12. 08. 2014 a odpoveď Okresného úradu Spišská Nová Ves ako rozhodnutie sp. zn. OU-SN-2014/011299, zo dňa 15. 10. 2014“ za „nesprávne“ a porušujúce jej „základné právo na prejednanie veci nezávislým a nestranným správnym orgánom Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR“.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] na zákonnú ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej veci nezávislým a nestranným správnym orgánom, ktoré rozhodnutím Okresného úradu Spišská Nová Ves, sp. zn. OU-SN-2014/011299, zo dňa 15. 10. 2014 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Okresného úradu Spišská Nová Ves, sp. zn. OU-SN-2014/011299, zo dňa 15. 10. 2014 Ústavný súd SR zrušuje a vec vracia Okresnému úradu Spišská Nová Ves, sp. zn. OU-SN-2014/011299 na ďalšie konanie.

3. Okresný úrad Spišská Nová Ves je povinný uhradiť sťažovateľke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu advokáta Mgr. Drahoslava Potočeka, Advokátska kancelária, Čajakova 5, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľka navrhla tiež odložiť vykonateľnosť napadnutého prípisu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa tvrdenia sťažovateľky napadnutým prípisom okresného úradu došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Ochrana ústavnosti totiž nie je a podľa povahy veci ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje z tohto hľadiska inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013), pričom z podstaty tejto ústavnej konštrukcie nepochybne vyplýva, že predmetom ústavného prieskumu zo strany ústavného súdu môže byť (v zásade) len také rozhodnutie orgánu verejnej moci, proti ktorému už sťažovateľ v danom

prípade nemá k dispozícii žiaden účinný prostriedok nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým prípisom okresného úradu, ktorý obsahuje výsledok prešetrenia jej sťažnosti v zmysle § 20 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“), a žiada, aby ústavný súd napadnutý prípis zrušil a vrátil vec okresnému úradu na ďalšie konanie.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o sťažnostiach sťažnosť je vybavená odoslaním písomného oznámenia výsledku jej prešetrenia sťažovateľovi. V oznámení sa uvedie, či je sťažnosť opodstatnená alebo neopodstatnená. Oznámenie musí obsahovať odôvodnenie výsledku prešetrenia sťažnosti, ktoré vychádza zo zápisnice. Ak je sťažnosť opodstatnená, v oznámení sa uvedie, že orgánu verejnej správy, v ktorom sa sťažnosť prešetrovala, boli uložené povinnosti podľa § 19 ods. 1 písm. i).

Podľa § 21 ods. 1 zákona o sťažnostiach opakovaná sťažnosť a ďalšia opakovaná sťažnosť je sťažnosť toho istého sťažovateľa, v tej istej veci, ak v nej neuvádzajú nové skutočnosti.

Podľa § 21 ods. 2 zákona o sťažnostiach na vybavenie opakovanej sťažnosti je príslušný orgán verejnej správy, ktorý predchádzajúcu sťažnosť vybavil, ak to nie je v rozpore s § 12. Orgán verejnej správy prekontroluje správnosť vybavenia predchádzajúcej sťažnosti, o čom vyhotoví záznam. Pri vyhotovení záznamu postupuje primerane podľa § 19. Ďalšia opakovaná sťažnosť sa odloží podľa § 6 ods. 1 písm. e).

Podľa § 21 ods. 3 zákona o sťažnostiach ak bola predchádzajúca sťažnosť vybavená správne, orgán verejnej správy túto skutočnosť oznámi sťažovateľovi s odôvodnením a poučením, že ďalšie opakované sťažnosti odloží. Ak sa prekontrolovaním vybavenia predchádzajúcej sťažnosti zistí, že nebola vybavená správne, orgán verejnej správy opakovanú sťažnosť prešetří a vybaví.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o sťažnostiach sťažnosť, v ktorej sťažovateľ vyjadruje nesúhlas s vybavovaním alebo odložením svojej predchádzajúcej sťažnosti, je novou sťažnosťou proti postupu orgánu verejnej správy pri vybavovaní sťažnosti alebo pri odložení sťažnosti.

Podľa § 22 ods. 2 zákona o sťažnostiach sťažnosť proti postupu orgánu verejnej správy pri vybavovaní sťažnosti nie je opakovanou sťažnosťou, a to ani vtedy, ak v nej sťažovateľ opakuje skutočnosti z predchádzajúcej sťažnosti.

Podľa § 22 ods. 3 zákona o sťažnostiach sťažnosť podľa odseku 1 vybaví vedúci orgánu verejnej správy alebo ním splnomocnený zástupca, ak to nie je v rozpore s § 12. Ak sťažnosť vybavil vedúci orgánu verejnej správy, na vybavenie sťažnosti podľa odseku 1 je príslušný najbližší nadriadený orgán. Ak takýto orgán nie je, v oblasti štátnej správy je príslušný ústredný orgán štátnej správy pre kontrolu vybavovania sťažností. Ak sťažnosť vybavil vedúci ústredného orgánu štátnej správy pre kontrolu vybavovania sťažností, podanie smerujúce proti vybaveniu takejto sťažnosti sa odloží podľa § 6 ods. 1 písm. f).

Z citovaných ustanovení zákona o sťažnostiach podľa názoru ústavného súdu zjavne vyplýva, že opakovaná sťažnosť podľa § 21 zákona o sťažnostiach a sťažnosť proti postupu orgánu verejnej správy pri vybavovaní sťažnosti podľa § 22 zákona o sťažnostiach predstavujú účinné právne prostriedky, uplatnením ktorých sa sťažovateľka môže domáhať ochrany svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré malo byť porušené napadnutým prípisom okresného úradu.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažovateľka mala a stále má v konaní pred okresným úradom k dispozícii právne prostriedky nápravy, prostredníctvom ktorých sa môže účinne domáhať ochrany svojho základného práva, a preto, aplikujúc princíp subsidiarity na vec sťažovateľky konštatoval, že v danom prípade nemá právomoc preskúmať napadnutý prípis okresného úradu. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľky ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa jej ďalšími návrhmi.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za vhodné uviesť, že po prípadnom neúspešnom vyčerpaní právnych prostriedkov nápravy podľa zákona o sťažnostiach navyše vo veci sťažovateľky prichádza do úvahy, aby sa ochrany svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy domáhala aj prostredníctvom právnych prostriedkov vyplývajúcich z § 244 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2015